

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 2. Solvuntur opposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81978](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-81978)

non possit intelligi, nisi de Sacramento exerciente suam vim in subiecto disposito, ac proinde in subiecto disposito ad Sacra menta vivorum, debet intelligi in subiecto ita disposito operari plus, quam quodvis aliud Sacramentum vivorum; ergo si aliquod Sacramentum vivorum, v. g. extrema Unctio, paret in subiecto ita disposito remittete per accidentis peccatum, id ipsum præstare quoque paret Eucharistia; neque dicas, extremam Unctionem esse Sacramentum mortuorum; hoc enim male audiret in Theologia; cum nemo possit licet sciens, & volens accedere cum conscientia peccati lethalis ad extremam Unctionem, ex eo præcisè, quod sit Sacramentum vivorum.

275. Contù 4. Per Eucharistiam remitti peccata, est doctrina Sanctorum Patrum, quam, cùm non doceant de remissione per se, debemus intelligere per accidentis. Probatur antec. ex Cyrillo Alexandrino lib. 4. in Joannem, qui, ut probet, Carnem Domini manducatam in hoc Sacramento suscitare mortuos, & dare viam specialem, docet, voluisse Christum fidem hujus rei prius facere, suscitando mortuos tactu carnis, ut in Naim, & apud Principem Synagoge. Sic Damascenus lib. 4. de fide cap. 14. ait Corpus Domini in hoc Sacramento habere vim, ut omnem immunditiam, & spurcitiam absterget; Sanctus Ignatius Epist. 14. ad Ephelios: frangentes panem, quod pharmacum immortalitatis est, mortis antidotum, vitamque in DEO concilians IESU M Christum, medicamenum purgans vitia, & omnia pellens mala; sic etiam loquitur Justinus Martyr in responsive ad quæstiones Christianas propositas in responsive ad 44. Chrysostomus, Augustinus, Cyprianus, & alii apud Eximum Doctorem loco supra citato; ergo &c.

S E C T I O N I I.

Solvuntur Opposita.

276. Objicies 1. Si Sacra menta vivorum causarent aliquando primam gratiam, causarent illam per se, & non per accidentis; atqui non possunt illam per se causare; ergo &c. Probatur maj. causarent gratiam ex Christi institutione; sed hoc est illam per se causare; ergo &c. Confirmatur 1. Ut Sacra menta causarent per accidentis primam gratiam, & remissionem peccati, opus erat, ut causarent per se aliquem effectum, tui per accidentis adveniret prima gratia, & remissio peccati; sed nullum causant effectum per se, cui per accidentis adveniat prima gratia, & remissio peccati; ergo causarent per se primam gratiam, & remissionem peccati. Confirmatur 2. Ideo Sacra menta mortuorum causant per se primam gratiam, & remissionem peccati, quia ex Christi institutione causant gratiam in circumstantiis, in quibus prævidit Christus remittendum esse peccatum: atqui id ipsum habent Sacra menta vivorum; ergo &c. Argumentum istud Achylles est Adversariorum;

verum si vim aliquam habet, contra ipsos prægnat, non autem contra principia nostra. Quapropter

Retorquo argumentum 1. peccata inculpabiliter omisa in confessione valida remittuntur in Sacramento pœnitentiae ex Christi institutione; ergo Sacramentum pœnitentiae per se, & non per accidentis remittit illa peccata. 2. quando Baptismus facte suscepimus reviviscit per Sacramentum pœnitentiae, gratia accepta vi Sacramenti Baptismi ex Christi institutione remittit peccata post Baptismum commissa; ergo Sacramentum Baptismi per se, & non per accidentis remittit peccata post Baptismum commissa. 3. quando Sacramentum extremæ unctionis causat in sententia Adversariorum primam gratiam, qua peccatum remittitur, illam causat ex Christi institutione; ergo Sacramentum extremæ unctionis per se, & non per accidentis causat primam gratiam, & remissionem peccati.

277. Resp. deinde dist. maj. causarent per se in sensu grammaticali, Con. in sensu Theologico, nego maj. & dist. min. nego consequentiam. Ad probationem dist. maj. ex Christi institutione, concurrentibus omnibus circumstantiis, quæ deberent concurrere, si homo esset suæ obligationis, & conscientiae conscius, nego; deficientibus inculpabiliter aliquibus ex accidentali oblivione aut ignorantia, Con. maj. & dist. min. hoc est per se causare in sensu grammaticali, Con. in sensu Theologico, nego min. & conseq. quæ omnia constant ex dictis num. 26 i.

278. Ad 1. Confirmationem nego maj. quia licet ita causare sit causare per accidentis, non est unicus modus, ut in sensu Theologio causetur per accidentis, cùm dentur alii multi modi causandi per accidentis, ut pater ex reversionibus, & ex assignata a nobis explicatione; sic quando datur leo, datur animal, sed non est necessary, ut detur animal, quod detur leo, cùm aliter, & aliter possit dari animal, quin leo detur, v. g. si detur canis, equus, homo, &c. Ad 2. Confirmationem nego maj. quia Sacra menta mortuorum non ex eo præcisè causant per se primam gratiam, & remissionem peccati, sed quia ut constat ex dictis, eam causant, quamvis homino accedit ad illa Sacra menta cum omnibus requisitis, & conscientia sui peccati, non omittens ex causa quantumvis inculpabili, sed adimplens ea omnia, ad quæ tenetur ex vi Sacramenti.

279. Objicies 2. Effectus Sacra mentorum ex opere operato affirmari nequit a nobis, nisi ex Script. Conciliis, & traditione Ecclesie, aut Patribus innotescat; sed non innotescit virtus in Sacra mentis vivorum ad causandam per accidentis primam gratiam; ergo &c. Confirm. 1. Sacra menta ex Trid. sess. 7. can. 6. causant gratiam, quam significant; atqui Sacra menta vivorum non significant primam gratiam, sed secundam; ergo &c. Probatur min. ex Flor. in decreto Eugenii IV.

IV. dicente: per confirmationem angemur in gratia, & roboramur in fide, renati autem, & roborati nutritur divina Eucharistia alimonia; atqui per ista Verba non significatur prima gratia, sed secunda; ergo &c. Confirm. 2. ex Catech. Tridentini tit. de Evc. dicente: verum quod dicitur ex Eucharistia, gratiam tribui, pastores admonent oportet, ita intelligendum non esse perinde, ac necesse non sit, ut qui re ipsa hoc Sacramentum utiliter percepimus, gratiam antea adeptus fuerit. Constat enim quemadmodum mortuis corporibus naturale alimento nihil prodest, ita etiam anima, quae Spiritu non vivit, sacra mysteria non proficit: ac propterea panis, & vini speciem habent, ut significetur, non quidem revocande ad vitam anime, sed in vita conservanda causa instituta esse; ergo Sacramenta vivorum nunquam possunt causare primam gratiam.

281. Relp. dist. maj. nisi innotescat probabiliter con. omnino certò, nego maj. & dist. min. nego conseq. Sacraenta enim vivorum hanc habere virtutem probabilitissimè inferimus ex Concil. & PP. ut constat ex nostris probationibus, imò cùm ita probabiliter innotescat, negare non debemus eam virtutem, cùm aliunde sciamus Sacraenta esse organa gratiae, mirabilèmque virtutem continere. Ad 1. Confirmat. dist. maj. causant gratiam, quam significant ex Christi institutione, con. ex impositione hominum, nego maj. & dist. min. nego conseq. contractus enim matrimonii, & verba contrahentium, idemque suo modo de aliis Sacraentis, non significant gratiam ex impositione hominum, & tamen eam significant, & causant ex Christi institutione. Ad prob. concessis præmis. nego conseq. quia Concil. Florentinum. In eo testimonio solum explicat aliquos Sacraentorum effectus, neque causalitatem per accidens, de qua disputamus, quod manifeste patet ex ipso texu, nam ibi Sacraenta poenitentiae virtus per haec Verba explicatur: quod si per peccatum egritudinem incurrimus anima, per penitentiam Spiritualiter sanamur. Qui quidem est effectus per se Sacraenti poenitentiae, ultra quem habet alium effectum causandi gratiam, licet penitentis peccatum non habeat, ut constat ex Tridentino, & omnes facentur, tum etiam quia ibi ordo, & matrimonium explicantur per haec verba: per ordinem vero Ecclesia gubernatur, & multiplicatur Spiritualiter: per matrimonium corporaliter augetur, & tamen propterea effectus habent effectus gratiae sanctificantis, & alios.

282. Ad secundam Confirmationem conc. antec. & nego consequentiam; quia Catechismus in praedicto texu solum explicat institutionem Christi ad causandum per se, quam Pastores tradere debent fidelibus, ut sciant dispositions, ad quas tenentur, ut recipiant Eucharistiam, quod perspicue patet ex ipso texu, & verbis illis: Pastores admonent oportet, & dubium esse

non potest, Eucharistiam institutam non esse ad cauandam gratiam in illis, qui ita instruci sunt & nihilominus suscipiunt illam cum conscientia peccati mortalis: tales enim judicium sibi manducant, & bibunt. In nostro autem casu certum est apud Adversarios, & apud canes, suscipientem ea bona fide, & generali contritione Eucharistiam, non peccare, ac proinde neque judicium sibi manducare, & bibere; unde de Catechismus non loquiter de nostro casu, quod manifestè agnoscunt Adversarii, si legissent verba ejusdem Catechismi immediate subsequentia, quæ sic habent: verum hoc id diculum est, quoniam prima etiam gratia, quæ mnes praeditos esse oportet, antequam Sacram Eucharistiam ore contingere audeant, ne judicium sibi manducent, & bibant, nemini tribuitur, si hoc ipsum Sacramentum desiderio, & vocatione cipient. Vide à num: 290. & 197.

Quapropter, quando aliquis cum verbo desiderio, & voto in executione, quin judicium sibi manducet, & bibat, accedit ad Eucharistiam, potest ex doctrina Catechismi recipere primam gratiam, qui quidem est ipsissimum nobis calus, & causalitas Sacraenti per accidens. Unde ex hoc ipso texu probant plures nostrum sententiam, quam iterum indicavit infra verbis à nobis adductis num. 274. ab illisque postea subiunctis, quæ sic habent: deinde cur. Filii intelligent, quemadmodum si optime effici, & preparato animo Eucharistiam aliqui sumi amplissimis celestis gratia munieribus ornari, ita contra si imparatus accipiat, non solum sed maxima etiam incommoda, & detrimentum accipere; quæ testimonia expondere tenentur Adversarii, corumpue vero sensu explicato agnoscunt nullatenus militare contra nos.

Objicis 3. Qui gravatur conscientia peccati mortalis, suamque obligationem agnoscit, tenetur elicere contritionem, antequam accedit ad Sacraenta vivorum, imò tenetur praemittere confessionem, antequam accedit ad Eucharistiam, si adit copia Confessarii, ut constat ex Tridentino ses. 13. can. II. ergo accedit absque contritione in re ad Sacraenta vivorum, nunquam recipit fructum Sacraenti. Confirmatur. Ex eo, quod teneatur praemittere saltem attritionem, qui accedit ad Sacraentam mortuorum, si in re non habeat attritionem, non recipit fructum Sacraenti, quamvis habeat attritionem in existimatione: ergo qui accedit ad Sacraenta vivorum, non recipiet fructum Sacramanti, si solum habeat attritionem, & non habeat contritionem in re, licet illam habeat in existimatione.

Respondeo dist. antec. tenetur elicere contritionem, quæ talis sit in re, vel existimatione, conc. quæ in re necessaria sit, nego antec. & consequentiam. Ratio est, quia cum sit preceptum, ne accedit ad Sacraenta vivorum ille, qui se gravatum agnoscit culpa mortali, debet prius ita se disponere, ut prudenter judicetur, se esse in gratia, & sic debet præmittere

vel confessionem, quam prudenter judiceret validam, vel actum, quem prudenter judiceret esse contritionis: hoc autem necessarium est, ut ille prudenter existimat, se esse in gratia, suamque adimpleat obligationem, ne peccatum committat accedens ad Sacramenta vivorum conscientia suae obligationis; immo si contingere posset, quod aliquis prudenter judiceret, se non habere contritionem, post lethale commissum, quando illam in re habet, & cum hac prudenter persuasione, quod est in lethali, accedere ad Sacraenta vivorum, peccaret lethaler; cum autem simul cum peccato actuali, non possit habere gratiam, qui ita accederet ad Sacramenta, neque in instanti receptionis haberet veram dispositionem.

286. Quando autem prudenter judicat, se habere contritionem, aliter evenit, licet in re contritionem non habeat, nec peccat accedens ad Sacramenta, excepto uno Eucharistiae Sacramento, quando adest copia Confessarii ex singulari precepto. Unde si cetera Sacraenta adhuc, recipiet gratiam ex vi Sacramenti: neque tenetur ad omnia media, quibus potest consequi gratiam, sed ad illud, quo prudenter judiceret, se gratiam confecurum esse; aliter peccator, qui prudenter judicat, se per validam confessionem receperisse gratiam in Sacramento Penitentiae, tenetur ad aliam confessionem, ut majorem haberet securitatem velaratione dispositionis a se requisite, vel potestatis, aut intentionis in absolvente; quod asserere manifestum est absurdum. Reliqua, quae conducere debent ad praxim in his, & aliis dispositionibus tam ex parte ministrantis, quam recipientis Sacramentum, constabunt Sectione sequenti. Hinc

287. Ad Confirmationem dist. antec. ex eo, quod tenetur praecise ex precepto, nego, ex eo, quod contrito praescindens a perfecta, & imperfecta sua dispositio necessaria in adultis ex legge DEI ad gratiam recipiendam, ex distis num. 258. conc. antec. & nego conseq. Etenim contrito praescindens a perfecta, & imperfecta dicit vel contritionem in re, vel attritionem in re; cum autem ista dispositio necessaria sit ex DEI ordinatione, ut infundatur gratia in adultis, prout etiam definit Tridentinum fels. 14. dicens: *fuit autem quovis tempore ad impetrandum veniam peccatorum hic contritionis motus necessarius*; ea de causa adultus, qui attritionem saltem non habet in re, non potest recipere gratiam; contrito vero perfecta non requiritur in accidente ad Sacraenta vivorum, ut medium necessarium ad recipiendam gratiam, ut constat a num. 263. sed ut non peccet in susceptione Sacramenti; cum autem ad non peccandum in illorum susceptione sufficiant contrito existimata, vel attrito in re cum Sacramento Penitentiae, quod prudenter validum existimatur, licet in re validum non esset; ea de causa contingere potest, quod suscipiens recipiat gratiam, quamvis non habeat contritio-

nem in re, sed contritionem existimatam, quae in re esset attritio.

Objicies 4. Si aliquod Sacramentum vivorum causare posset primam gratiam maxime Eucharistia, cum sit omnium nobilissimum, etenim Salvator noster discessurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc instituit, in quo divitiae sui erga omnes amoris velut effundit, ut habet Trid. fess. 13. cap. 2. sed Eucharistia nunquam potest causare primam gratiam, ergo neque ullum ex aliis Sacramentis vivorum. Probatur min. Trid. in eo textu maxime incumbit in laudanda, & extollenda Eucharistiae virtute, eamque explicat dicens esse: *tanquam antidorum, quo liberemur a culpi quotidianis, & a peccatis mortalibus prevenimus*, quin nullatenus exprimat virtutem causativam primae gratiae: atqui si talem virtutem haberet, eam ibi Trid. exprimeret, cum ad bonum encomia sten perrineat, non tacere, quod est maius, nempe remissionem mortalis, quando dicit, quod est minus, nempe augementum gratiae; ergo &c.

Confirmatur valide, ut inquit Adversarii ex Trid. fess. 13. cap. 8. dicente de Eucharistia. *Quoad usum autem rellè, & sapienter Parres nostri tres rationes hoc S. Sacramentum accipiendo distinxerunt, quosdam enim docuerunt Sacramentaliter duntaxat id sumere ut peccatores. Modo sic: peccatores Sacramentaliter duntaxat sumere, idem est, ac sumere sine fructu; atqui peccator ille bona fide in nostro casu adductus peccator est; ergo sumit Sacramentum absque fructu, ac proinde non recipi per accidens primam gratiam.*

Resp. con. maj. & nego min. ad probat. dist. maj. in laudanda, & extollenda Eucharistiae virtute ad causandum per se, Con. ad causandum per accidens, nego maj. & dist. min. si talem virtutem haberet ad causandum per se, Con. ad causandum per accidens, nego min. & conseq. de ratione enim accurati laudatoris non est extra chorum saltare, sed proferre, & dirigere encomia in ordine ad finem. Quod autem Tridentini finis in testimonio ab Adversariis adducto fuerit explicare causalitatem per se Eucharistiae, est plusquam evidens, si Trid. ejusque Catech. legantur: in ea etenim fess. 13. non solum laudat Tridentinum, extollit, & profert encomia Eucharistiae cap. 2. ut supponere videntur Adversarii, sed per 7. in rega, & ordinata cap. ut legenti constabit, quae omnia praemittit, ut postea cap. ult. & octavo instruat fideles, ilisque declarat ea dispositione, & puritate se preparare teneri, ut vestem nuptiam induit, ad divinam hanc mensam accendant, ne sicut peccatores, ita Sacramentaliter duntaxat communicent, ut iudicium sibi manducent, & bibant, ut Catechismus explicat, in quo procul dubio stat causalitas Sacramenti per se: causalitatem autem per accidens jani explicuerat fess. 6. can. 6: dum dixit, omnia

Sacrae

Sacramenta cauflare gratiam non ponentibus obicem, imo id ipsum supponere iterum videatur in illa ipsa sess. 13. can. 5. ex dictis num. 273. hinc

291. Ad Confirmationem dist. maj. idem est ac sumere sine fructu, in sensu Tridentini, nego sine fructu & cum peccato, con. maj. & dist. min. est peccator ponens obicem gratiae, nego; non ponens obicem Con. min. & nego conseq. Itaque Adversarii ad suum gustum interpretari videntur Tridentini sensum, quod non licet, cum enim ibi agat de cauflitate per se, agit de peccatore, qui cum conscientia peccati mortalis gravatus, peccat suscipiendo Eucharistiam; quod sub hoc sit, ita perspicue explicat Catechismus Tridentini, ut nulla habeatur ambigendi ratio: en eius verba: recte igitur, & sapienter maiores nostri, ut in Trid. Synodo legimus, tres hujus Sacramenti sumendi rationes distinxerunt; alii enim Sacramentum tantum accipiunt ut peccatores, qui sacra mysteria impuro ore, & corde accipere non verentur, quos Apostolus ait indignè manducare, & bibere Corpus Domini. De his D. Augustinus ita scribit: qui non manet in Christo, & in quo non manet Christus, procul dubio non manducat spiritualiter ejus carnem, licet carnaliter, & visibiliter premat dentibus Sacramentum Corporis & Sanguinis, qui itaque hoc modo affecti sacra mysteria accipiunt, non solum ex his nullum capiunt fructum, sed ipso Apostolo teste iudicium sibi manducant, & bibunt. Ex quibus vel ipsi Adversarii fateri coguntur, Tridentini sensum non adverlari conclusioni nostrae, cum & ipsi fateantur in causa natura conclusio peccatorum illum suscipiendo Eucharistiam non peccare; ut quid ergo afferunt Tridentinum contra nos?

292. Objicies 5. Ex D. Thoma 3. part. quæst. 72. art. 7. ad 2. dicente: Si aliquis adulterus in peccato existens, cuius conscientiam non habet, vel si etiam non perfecte contritus accedat, dummodo non fictus accedat, per gratiam collatum in hoc Sacramento consequetur remissionem peccatorum. Modo sic: eodem modo consequetur gratiam per Sacramentum confirmationis (de quo ibi est sermo) peccator adulterus accedens sine fictione, sive bona fide cum contritione ac consequetur, qui cum attritione accedit immemor sui peccati; qui iste non consequetur primam gratiam habitualem, sed auxilia gratia, quibus disponatur ad consequendam remissionem peccati; ergo neque consequitur primam gratiam habitualem ille, qui bona fide accedit cum attritione.

293. Confirmatur 1. verbis Divi Thomæ quæst. 79. artic. 3. de Eucharistia dicentis: forte enim primo non fuit sufficienter contritus, sed devotè, & reverenter accedens consequetur per hoc Sacramentum gratiam charitatis, que contritionem perficiet, & remissionem peccati: ex quo sic formatur argumentum ex Divo Thoma: illum datur per hoc Sacramentum gratia, quæ

contritionem perficiat, sed illa est gratia auxilians, & non remissiva peccati; ergo &c. Confirmatur 2. ex reponione ad 3. ubi haec habetur: ad 3. dicendum, quid gratia est sufficiente remissiva peccati mortalis, non tamen est remittit peccatum mortale, nisi cum primus datur peccatori; sic autem non datur in hoc Sacramento, unde ratio non sequitur: ergo ex gratia suscepit per Eucharistiam nunquam remittitur peccatum mortale. Miror valde, similia Divi Thomæ testimonia obici contra nos, quandoquidem in illis doctrina nostra manifeste continetur. Quapropter

Respondeo, conc. textu Divi Thomæ, negro maj. nam ibi S. Thomas loquitur de illo, qui omnino immemor sui peccati accedat cum conscientia attritione, vel si peccatum haberet, accedit cum contritione existimata, que reverenter est attrito, in quibus casibus, cum non habet obicem, reciperet gratiam, qua peccatores mitterentur. Unde ex hoc textu robuste nobis doctrina, neque ibi de auxiliis gratiae, ad quæ Adversarii confugunt, vel minimum verbum habet. Ad primam Confirmationem conc. maj. & negro min. nam gratia, qua contritionem perficiat juxta plurim Divi Thomæ, Interpretum, & Theologorum, eligit, gratia sanctificans per Sacramentum suscepit, quæ homo ex attrito formaliter, fit contritus habitualiter, quod quidem munus longe abest gratia auxiliante. Ad secundam Confirmationem negro consequentiam; nam ibi loquitur de gratia per se causata à Sacramento Eucharistiae, & de peccatore accidente cum conscientia peccati mortalis; quod, ut quisque cognoscat, sufficiet legere objections, quæ ibi dissolvit D. Thomas, cum quo jam diximus, Sacramentum Eucharistiae nunquam causare posse in sensu Theologico primam gratiam, & remissionem peccati; eam autem cauflare per accidentem, diximus, & dicimus cum ipso Divo Thoma, de cuius mente in hoc punto dubitare non licet.

Legatur Div. Thomas in 4. dist. 23. quæst. 1. de extrema Unctione loquendo in hac: quia hoc robur gratia facit, quæcum non compatitur peccatum, ideo ex consequenti si invenit peccatum quod vel mortale, vel veniale quod culpam tollit ipsum, dummodo non per naturam obex ex parte recipientis; sicut etiam de Eucharistia, & Confirmatione supra dictum est. Et ideo etiam Jacobus de remissione peccati conditionaliter loquitur, dicens: si in peccatis sit, dimittuntur ei quod culpam, non enim semper per delet peccatum, quia non semper invenit, sed semper remittit quod debilitatem præditum, quam quidam reliquias peccati dicunt, quæ nihil clarius adducipotest. Ex dictis

Fit 1. illum, qui accederet ad Sacramenta vivorum cum inculpabili obliuione sui peccati mortalis, & judicaret se esse in gratia, non peccare suscipiendo Sacramentum; ipsum tamen non receperum gratiam, qua remittatur mortale

296. Tale, nisi habeat saltem attritionem ex dictis n. 258. Fit 2. esse peccatum mortale per se loquendo, accedere ad Sacraenta vivorum cum conscientia peccati mortalis. Fit 3. cum Eximio Doctore, illum, qui probabili fide, & ignorantia putaret, sufficere ad dignam Eucharistie sumptionem attritionem cognitam, & sic accederet, consecuturum primam gratiam per hoc Sacramentum. Ratio est, quia illa ignorantia excusaret à peccato, & simul cum attritione non haberet obicem ad gratiam Sacramenti, cùmque Sacramentum conferat gratiam subiecto disposito, sive obicem non ponenti, homo in eo casu dispositus reciperet gratiam.

297. Fit 4. Sacraenta vivorum dici non posse Grammaticaliter Sacraenta mortuorum. Ratio est, quia, quod Sacraenta sint vivorum, vel mortuorum, non est denominatio desumpta à sensu Grammaticali, sed à sensu Theologico. Fit 5. attritionem generalem esse votum omnium Sacramentorum, ad quae quis obligatur, sic cum Sacramento Pœnitentiae sufficiat attritio ad consequendam primam gratiam, quae sine voto Eucharistiae obtineri non potest ex Catechismo Tridentini citato num. 282. ac proinde talis attritio est votum illius Sacramenti, quando obligatur ex dictis num. 268.

S E C T I O III.

De requisitis ad licitam Sacramenti administrationem.

298. Plures opiniones leguntur apud Authores circa administrationem Sacramentorum, quae ad praxin jam deduci non possunt post 65. propositiones ab Innocentio XI. damnatas 31. Martii 1679, non paucæ ex illis pertinent ad peculiares Theologiae Tractatus, quas suo loco explicabimus. Duæ autem sunt, quæ spestant ad Tractatum de Sacramentis in genere, quas hic pro munere remenemus exponere, non illicet, & invalidè Sacraenta ministrantur. Una ex illis est ordine prima, quæ sic habet: non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, reliqua autem, nisi vetus idex, conventione, aut periculum gravis danni incurriendi; hinc sententia probabili tantum niendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis. Altera est vicesimana, quam explicabimus, postquam his tribus Sectionibus istam primam propositionem exposuerimus. Pro majori claritate

299. Suppono 1. Non esse idem opinionem tutorem, & probabiliorem, quandoque enim opinio probabilius est minus tuta, simulque praescribit, & asserit valorem Sacramenti: opinio autem minus probabilius est magis tuta, & negat valorem Sacramentij unde ex vi decreti, & in ilius sensu tenemur omittere opinionem probabiliorē circa valorem Sacramenti, quando minus

R. P. Gormaz Theolog. Tom. II.

probabilis est tutior; opinio autem tutior dicitur illa, quæ non exponit Sacramentum frustratiōni, cùm probabilitas asserit, Sacramentum non esse validum: minus tuta dicitur illa, quæ exponit Sacramentum frustratiōni, dum probabilitas asserit validum esse tale Sacramentum. Quapropter opinio tutior non est, quæ formaliter respicit praxin, sed a cuius veritate praxis dependet.

Suppono 2. Prædictam damnationem non extendi ad usum urgentissimæ necessitatis, in quo ex charitatis præcepto tenemur succurrere proximo meliori modo, quo possimus, neque potest opinio tutior ad praxin deduci, tunc rem hemur uti minus tutæ sub conditione ex dictis n. 72. & 252. v. g. si infans est moribundus, nec inveniatur aqua naturalis, bene verò lixivium, debet baptizari in lixivio sub conditione, ut si forte sit materia Sacramenti, possit consequi vitam æternam. Ratio est, quia ita colligitur ex illis verbis damnatae propositionis *reliqua tuta* tio; in illo enim casu urgentis necessitatis, cùm impossibile sit eligi tutiorem, quæ est de Baptismo cum aqua naturali, non relinquunt tutiori: solum enim dicimus relinquere, quæ poteramus adhibere, neque in illo casu sit ulla irreverentia Sacramento, cùm ipsa urgens necessitas præseferat ius ad administrandum sub conditione, & ubi datur ius ad iia administrandum, irreverentia deficit; sic loqui Sacerdotem in Ecclesia intra divina officia irreverentia est, si tamen necessitas urgeat, ut postuleret aliquid necessarium ad Sacrificium, omnino cessat irreverentia.

Suppono 3. Non contineri sub damnatione illius propositionis electionem opinionis minus tutæ, quæ non versatur circa valorem Sacramenti, sed solum circa modum illud administrandi: unde si Laicus conferret Baptismum in necessitate ductus opinione Scotistarum, & aliorum tradita num. 141. quæ asserit, illum licet sit in statu peccati mortali, quamvis ea opinio esset minus probabili, & minus tuta, non ideo esset contraria prædictam damnationem illam ad praxin deducere. Suppono 4. Opiniones probabiles alias esse probabiles prædictæ, quæ hic, & nunc deduci possunt ad praxin, alias probabiles solum speculative, quæ, licet fortasse sint veræ, hic, & nunc deduci non possunt ad praxin, vel quia minus tutæ, vel quia prohibitæ, vel ex alio capite. Suppono 5. Propositiones alias dici damnatas formaliter, quia damnantur expressè, ut extant; alias vero dici damnatas virualiiter, quia, licet formaliter non damnantur, ut extant, attamen ex falsitate propositionis damnatae infertur legitimate aliarum falsitas. His positis

Affero 1. Sub damnatione hujus primæ propositionis continetur ea opinio, quæ extra casum necessitatis exponit frustratiōni Sacramentum. Probatur 1. Idem est dicere, non posse nos extra casum necessitatis, ut montu n. 300. uti

P p p